

CANYAMEL

que contra l'opinió més comuna sigui tanmateix un nom antic, si bé no generalitzat fins temps relativament moderns; el que li ha suggerit especialment aquesta idea és l'existència dins els terrenys de *Canyamel* d'una coma anomenada *Caramello*. L'informant de Coromines pronuncià *Nê Kê-rêmello*; és una coma ampla i extensa (MG Mall. 22, e-8) un quilòmetre i mig al sud. Els dos noms podrien ser evolució d'una base mossàrab única *Canamello, que per una banda hagués estat dissimilat com a *caramello* i per l'altra banda catalanitzat com a *Canyamel*.

La Torre de Canyamel es coneix també ara per *sa Casa Quadrada*. Segons A. Gili abans se'n deia *Torre d'en Montsó* i primer *Torre de Garbalien* («Artà XV», 15). La Cala o Platja d'es Canyamel, que també es deia Port de Canyamel, segons Lliteras, la identifica amb l'antic «Port d'Artà» (*Torre de Canyamel*, 1970, p. 18). Mascaró creu que el Port d'Artà, que surt a les cartes nàutiques del segle xv, era el Port Vell, no lluny de Canyamel, però en el terme, veïnat, de Son Cervera. Del nom *Garbalien* diem alguna cosa s. v. *Vertaient*.

CAPIFORT (Maó, Men. 8, b-3)

Nom d'un alqueria i d'un accident geogràfic, una punta o cap, ben característica des del punt de vista geogràfic, puix s'endinsa a la mar un quilòmetre aproximadament: roques compactes, negroses, molt fortes i plenes de fòssils.

Evidentment mossàrab, provinent del llatí *CAPUT* 'cap', 'promontori'.

El segon element podria ésser l'adjectiu *FORTEM* 'fort', alludint a la prominència d'aquest cap rocós.^{22 bis}

22 bis. Coromines suggereix si és que podia venir de *CAPUT FORIS* (o *C. DE FORIS*) amb *rs* conservat per l'àrab com *rç* (pron. *-rts* en cat. ant. i alterat per etimologia popular), alludint a la gran prominència d'aquest cap. Car hem de recordar que l'aplicació de l'adjectiu *fort* a un cap costaner és estranya (¿hi ha gaire caps que no siguin de roques i per tant 'forts'?); i amb aquest canvi, la denominació es torna menys xocant. Caldria, però, trobar-hi fermes punts de suport documentals per als detalls fonètics postulats. Un nom com el *Cabocorb*, *CURVUS*, de Lluçmajor, sí que és ben natural per a una prominència costera. Justament per això hem de fixar-nos més que Lourie va trobar *Cabotorp* en el segle XIII: hom ha cregut que hi ha error de lectura *t* per *c*, i que s'ha d'atribuir al *Cabocorb* de Lluçmajor. El fet és, però, que aquest estudi es refereix a la colonització catalana de Menorca en els anys 1290 (A. S. T. LIII, 1983, 142) i les seves cites s'apliquen estrictament a Menorca. Hi ha, doncs, el postulat de dos errors. Ajuntant-se això a l'estranyesa de la denominació *fort*, Coromines —amb tota reserva— suggereix si tanmateix, en aquest cas, l'atribució d'Elena Lourie al de Menorca (repetida encara en la pàgina 167) no pot ser certa i fins i tot ser fundada la seva lectura *Cabotorp*. ¿Seria, doncs, també el *Capifort* de Menorca un *CAPITE CURVU* com el de Lluçmajor? Si bé alterat fonèticament, amb *Cabotorp* com a resultat diferent, però paral·lel, de la deformació; supo-